

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Căsnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

Nou abonament

la

„Tribuna“

se începe cu 1 Iulie st. v. a. e.

Prețurile abonamentelor se pot vedea la capul foii.

Abonamentele se fac cu multă lesnire
atât în Monarhie cât și în România prin
mandate postale (*Posta utalvány — Post-
Anweisung.*)

Se recomandă abonarea timpurie
pentru regulata expediție a foii.

Domnii abonați sunt rugați a ne
comunica eventual pe lângă localitatea,
unde se află, și **posta ultimă**; ear'
domnii abonați vechi spre ușurare pot lipi
pe mandatul postal **adresa tipărită**
dela fâșiile, în cari li-s-au trimis diarul
pană acuma.

Administrațiunea „Tribunei“.

Sibiu, 2 Iulie st. v.

Situațiunea priincioasă n'a sosit încă
pentru noi.

Dar când va sosi odată?! — vor fi
întrebând cei nerăbdători.

Sunt opt-spre-zece ani de când o
așteptăm, mulți dintre noi au îmbetrănit
așteptând, și înțelegem nerăbdarea aceasta.

Însă răbdarea e și ea o probă de
putere.

Maghiarii sunt întemeietorii statului
ungar și au fost veacuri întregi de a rîndul
aproape singurii stăpânitori ai lui, au
trebuit totuși să aștepte și ei vre-o șase-
spre-zece ani pentru-ca, după înfrângerile
suferite de monarhie în Italia și în urmă
în Boemia, să le vie situațiunea priincioasă.
Noi dar, care nici n'am întemeiat statul,
nici nu l-am stăpânit, nici nu voim să-l
stăpânim, noi, cei deprinși cu apăsarea,
putem să așteptăm mai mult ca dînșii.

Părinții noștri au stat mai rău decât
noi, bunii noștri au stat mai rău decât
părinții noștri, și dacă străbunii noștri au
sciut să aștepte veacuri întregi în condi-
țiuni mai rele ca cele de astăzi, n'o să
perim nici noi, dacă vom mai aștepta
pe cât am așteptat.

După toate semnele însă în curând
o să ne vie rîndul și nou.

Ori și care popor are un capital oare-
care de vrednicie, și, dacă îl cheltuiesce
pe acesta, trebuie neapărat să licuideze:
Maghiarii și-au cheltuit aproape întregul
capital.

E învederat, că un popor de rasă
străină și atât de mic și de puțin înaintat
în dezvoltare, ca Maghiarii, nu se poate
susține decât în virtutea alianței cu alte
elemente, care se află cam în aceleași con-
dițiuni ca dînșii. Au înțeles-o și Ma-
ghiarii aceasta și timp de vre-o trei sute
de ani ei au fost aliați ai Turcilor, pe
cât putea să fie vorba de alianță între
un popor stăpânitor și unul sfâșiat de mai
mulți stăpâni.

Acum însă abia-mai poate fi vorba
de Turci în Europa, și Maghiarii trebuie
să-și caute alt aliat.

Sunt două elemente, care le amenință
existența: Slavii, care-i încungiuță din
toate părțile și se constituiesc în state din
ce în ce mai bine încheigate, și Germanii,
care apasă cu numărul asupra lor și-i
strivesc prin o cultură superioară.

Pentru noi Germanii nu sunt un pe-
ricol apropiat: câtă vreme există poporul
maghiar și cel polonez, Germanii pot să
ne exploateze economicese, dar eticesce
înfrîurirea lor ne este binefăcătoare, și în-
ceputurile culturii noastre sunt germane,
fără ca să fim cătuși de puțin germanizați.

Un pericol iminent și direct sunt
pentru noi numai Slavii. Nici ei însă nu
ne amenință atât de stăruitor ca pe Ma-
ghiarii. Căci Maghiarii se află față cu
cele mai culte părți ale Slavilor, ear noi
le suntem superiori Slavilor pretutindenea,
unde ne atingem cu dînșii. Apoi ei se
apară față cu o rasă cu desevîrșire străină,
eară noi suntem poporul, care stabilește
legătura între rasa latină și cea slavă,
avem legături religioase și comune tradi-
țiuni istorice cu Slavii, și este foarte greu
a produce între noi și Slavi ura, care
există între Maghiarii și Slavi.

Dar un pericol, și deocamdată singu-
rul pericol iminent, pentru noi sunt Slavii,
și aliatul nostru firesc, față cu acest pe-
ricol, ar fi Maghiarii, care, ca zid despăr-
țitor față cu Germanii, ne sunt și altfel
de cea mai mare importanță.

Toate aceste sunt lucruri, care s'au
dîs și reșis de nenumărate ori și asupra
cărora nu se mai admite discuțiunea nici
la noi, nici la Maghiarii, și dacă noi și
Maghiarii am pute să facem ceea ce voim,
poate că de mult bunele relațiuni s'ar fi
stabilit între noi.

Nu trebuie însă să scăpăm din vedere,
că Maghiarii s'au impus după catastrofa
dela 1866, în urma unei înfrângeri sufe-
rite de monarhia noastră în luptă cu po-
porul german: era un interes al Hohen-
zollernilor, ca Austria să înceteze a mai fi
un stat de caracter german, și aceasta i-a
scos pe Maghiarii la iveală. Ei sunt impuși
de Germania biruitoare.

Dar, în sfîrșit, ei au puterea.

Este un lucru firesc, ca să întrebui-
nțeze această putere, câtă vreme dispun
de ea, spre a se întări ei înșiși și spre
a slăbi pe dușmanii lor firești.

Au făcut-o ei însă aceasta?

Fără îndoială, că nu.

La 1865 ei erau un popor popular
atât în Europa, cât și în monarhie: în
Europa se credea, că vor străbate cu mai
multă lesnire ca Germanii în Orient, ear
în monarhie erau socotiți ca nisce adevê-
rați purtători ai curentului liberal. Încetul
cu încetul ei au pierdut însă toată încre-
derea atât în lăuntru, cât și în afară.

Un singur lucru au dovedit Maghiarii
în timpul domniei lor de acum: că țin cu
îndărălnicie la putere și știu să se lupte

și să stea strînși la un loc, pentru-ca să
o păstreze. Ei însă n'au știut să tragă
foloase din pozițiunea lor: în timpul dom-
niei lor administrațiunea a decăzut, nive-
lul de cultură al țerii nu s'a ridicat și țara
se apropie de ruina economică.

Dar incapacitatea și-au dovedit-o mai
ales prin aceea, că n'au știut să se întă-
rească ei înșiși și să-și slăbească duș-
manii.

În timpul domniei maghiare s'a în-
temeiat în Croația, odinioară germanizată,
un centru de cultură slavonă, s'au sporit
Slavii în monarhie prin anectarea Bos-
niei și a Hertegovinei, s'a pronunțat ca-
racterul slavon în Boemia, Moravia, Po-
lonia și în micile țeri dela sud, într'un
cuvânt monarhia devine un stat slavon.

Cu atât mai puțin au isbutit ei să-și
întemeieze înfrîurirea în Orient, ba astăzi
ei sunt aici cel mai urgisit popor.

Cât în deosebi pentru noi, aliații lor
firești, — ei au ajuns, cu ajutorul lui
Dumnezeu, să ne înstrăineze cu desevîrșire
de dînșii.

E firească încordarea, ce a existat
între noi, astăzi însă e un interes comun,
ca ea să înceteze, și treaba Maghiarilor
ajunși la stăpânire era să producă o apro-
piere între Români și Maghiarii. Atât de
naivi au fost însă oamenii lor politici,
încât s'au lăsat să fie împinși contra noastră.

În curând curentul slavon stabilit în
țerile de peste Laita va trebui să treacă
și în Ungaria, și atunci noi, cele trei mi-
lioane de Români, vom hotărî cestiunea
de putere.

În loc însă de a stăruii măcar acum,
în ajunul primejdiei comune, pentru o sin-
ceră apropiere, Maghiarii ne împing cu
toată puterea spre Slavi.

Căci ce va să dică vînătoarea pornită
asupra tinerimii române?!

De când au ajuns la putere, Maghiarii
și-au dat toată silința să ne oprească în
dezvoltarea noastră națională. Urmarea
firească este, că centrul nostru de cultură s'a
mutat din Ardeal, unde era odinioară,
peste hotarele țerii, în România. Și Ma-
ghiarii sunt un popor prea mic, prea ne-
însămnat, prea sărac în viața lui etică,
pentru ca să ne poată opri pe noi de a
primi luminile de acolo, unde ele ni se
dau în o formă potrivită cu firea noastră.

Ei însă vor cu toate aceste să ne
oprească și înăspresc prin aceasta încor-
darea dintre poporul român și cel maghiar.

Am ajuns așa departe, încât se cere
mult curagiu personal, pentru-ca cineva
să îndrănească a le vorbi Românilor despre
stabilirea bunelor relațiuni cu Maghiarii,
că Români il socotesc trădător pe acela,
care susține, că Slavii sunt pentru noi mai
primejdioși decât Maghiarii.

Și cine știe, dacă mâne ori poimâne,
când stabilirea bunelor relațiuni se va im-
pune, va mai ave vre-unul dintre oamenii
noștri politici destulă autoritate spre a
produce între Români un curent favorabil
pentru ea.

Cine oare să mai îndrănească a sus-
ține o asemenea cauză, dacă Maghiarii
n'au destul tact politic spre a întări posi-
țiunea oamenilor politici, care susțin cauza
sincerei amiciții între poporul român și cel
maghiar, ba lucrează par'că din adins în
sensul celor ce susțin, că Români trebuie
să facă cauză comună și cu Germanii și
cu Slavii contra Maghiarilor, cari atât de
mult ne-au chinuit?!

Revista politică.

Sibiu, 2 Iulie st. v.

După cum ne spune „Viitorul“ din
Budapesta, una dintre dorințele Românilor
ar fi aproape de realizare. Numitul țiar
este informat din izvor competent, „că
regimul a acceptat în principiu înfiin-
țarea gimnasiului din Caransebeș“ și
„că din partea regimului nu se vor face
greutăți nici în privința detaliurilor, care
astăzi fac singura parte neresolvată a
cestiunei.“ Primim cu plăcere această
scire; suntem datori însă să ne facem re-
servele noastre până când vom cunoaște
detaliurile. Cine știe ce stă în dosul
acestor „detalii neresolvate.“ Având în
vedere curentul ce domnesce în sistemul
nostru de guvernament, nu este exclusă
posibilitatea, ca cestiunile de detaliu să
fie cestiuni de ordine superioară făcându-se
fel de fel restricțiuni, care să jignească în
mod simțitor libera noastră dezvoltare na-
țională. Nu putem dar deocamdată să
fim părtași ai unei bucurii complete și de
altă parte earăși nu putem să ne închi-
dem cu totul gura când ne găndim la
fazele prin care a trecut această cestiune.
De timp îndelungat Români din părțile
Caransebeșului au stăruit pe lângă guvern
ca să li se dea voie de a înființa din
mijloacele lor proprii un gimnasiu și gu-
vernul, sub diferite pretexte, a tot amēnat
rezolvarea acestei afaceri de un interes
eminamente cultural. — Fie ca cel puțin
de astă-dată dorința Românilor Caran-
sebeșeni să fie pe deplin satisfăcută!

Prin respingerea proiectului de lege
privitor la reforma electorală, **camera
lordilor din Anglita** a dat naștere
unei vii agitațiuni în toată țara. Pretu-
tindenea se fac pregătiri, spre a se inscena
o demonstrațiune cât se poate mai puter-
nică în contra legiuitorilor născuți ai
Albionului. Mai țilele trecute primul mi-
nistru Gladstone a convocat pe toți mem-
brii partidului liberal la o întrunire, spre
a se consulta asupra atitudinii, ce partidul
trebuie să iee în fața votului lordilor. Cu
această ocaziune s'au auzit și voci, care
au propus restrîngerea drepturilor camerei
lordilor. Chiar Bright, unul din membrii
guvernului, a fost inițiatorul acestei pro-
puneri. Cu toate acestea majoritatea par-
tidului liberal de ocamdată s'a ferit de a
lua o hotărîre, prin care să se înăsprească
și mai mult conflictul cu camera lordilor.
Gladstone este de părere să se mai facă
încă o încercare, punându-se la toamnă
proiectul din nou în discuțiunea camerei
lordilor. Până atunci se crede că lordii,
sub presiunea opiniunii publice, își vor
modifica părerile lor și vor reveni asupra
votului ce au dat în privința reformei
electorale.

Între **Italia și Spania** s'a ivit o ne-
înțelegere, ce credem că în curând va fi
înlăturată. Ministrul spaniol, Pidal, în-
tr'una din ședințele camerei, fiind aspru

atacat de către republicanul Castellar, și-a uitat în focul discuțiunii de conveniențele internaționale și a dîs că dînsul este pentru puterea lumească a Papei. Aceste cuvinte de sine se înțelege, că nu puteau să treacă fără să se resimtă în sferele politice ale Italiei și de aceea întreaga presă italiană s'a ridicat spre a protesta contra cuvintelor lui Pidal și a cere dela guvernul italian să nu se lase până când nu i se va da deplină satisfacție din partea guvernului spaniol. Guvernul italian a și intervenit pelîngă guvernul spaniol și după cum ne spune o telegramă mai nouă din Madrid, adresată „Agenției Stefani“, neînțelegerea este pe cale de a fi aplanată. Guvernul spaniol a însărcinat pe reprezentantul seu din Roma să deie deplină asigurare guvernului italian, cumcă toată această afacere în curînd va fi rezolvată după placul Italiei.

Bulgaria are astăzi un nou minister. Fostul cabinet Zankov, neputînd câștiga majoritatea absolută în alegerile ce s'au sevîrșit nu de mult, și neisbutînd să ajungă la un compromis cu partidul conservator, a trebuit să-și deie demisiunea și să cedeze locul lui Karavelov, capul partidului radical, care cu ocaziunea alegerii de președinte al Sobraniei a întrunit majoritatea voturilor. Ce-i drept, Caravelov a fost ales președinte cu ajutorul conservatorilor; cu toate acestea, acum fiind chemat la guvern, lesne își va pute forma o majoritate absolută. Karavelov nu este om nou în viața politică a Bulgariei; dînsul a mai fost ministru și este cunoscut ca aderent zelos al Rusiei.

Prea onorat comitet protopresbiteral!

Subsemnatul în calitate de protopresbiter tractual are onoare a prezenta prea onoratului comitet următorul

Raport general

despre activitatea sa și starea protopresbiteratului în decursul anului 1883.

Întrînd în activitate cu ziua de 7 Septembrie 1883, ca homo novus toată silința mi-am pus-o a-mi câștiga cu posibilă grabire cunoștințe teinice despre starea, în care se găsește acest protopresbiterat, spre a pute merge mai sigur în afacerile mele oficioase. Spre a avè un prospect general despre starea acestui tract, după ce în 16 Septembrie am ținut o conferință confidențială cu preoțimea tractuală, aproape în toate Duminecile și serbătorile am făcut visitațiuni prin parochiile tractului, funcționînd la s. altar, ținînd ședințe cu comitetele parochiale și dînd îndrumări pentru îndreptarea scăderilor aflate.

Până la datul de față am vizitat 20 comune bisericesci, rămînînd ca 7 să le vizitez ulterior. Acele, în cari n'am putut să mă prezentez sînt afară de cele 3 filii: Loamnăș, Rîu-Sadului, Roșia, Rusciori, Stenea, Șelimber și Vurper.

Din cauza mulțimei agendelor, provenită din starea în care s'a găsit protopresbiteratul cu intrarea mea în funcțiune cum și împregiurarea atînsă la începutul acestui raport: mi-a fost imposibil a convoca alte ședințe a comitetului protopresbiteral afară de ceea ținută în 12 Septembrie 1883.

Însărcinările ce prea onoratul comitet mi-a dat în aceea ședință le-am executat, și actele, asupra cărora în parte voi reveni, se alătură la acest raport sub '.

După aceste premise, privitoare special la activitatea mea preste tot, îmi iau voie a trece la detalieri, în următoarele:

I. Administrațiunea.

Ce privește partea administrativă (de biuro) a oficiului protopresbiteral, ea până la sfîrșitul anului s'a purtat după sabloane vechi, fără nici o evidență.

Cu începutul anului acestuia am introdus schimbări radicale. Anume: pe lîngă un protocol de exhibite, după formă cu totul nouă, s'a introdus și indice alfabetic și registratura.

Atît protocoalele nou introduse, cât și protocolul vechiu (până la 31/12 1883) se prezentează prea onoratului comitet spre luare la cunoștință.

Această reformă reclamată de exactitatea și evidența administrațiunii, de sine se înțelege: înmulțese lucrul cancelarial. Ear dacă se ia în considerare și împregiurarea că, pe lîngă o administrațiune scrupuloasă, actele din 1 Septembrie 1883 până 31 Decembrie dela 292 au crescut la numărul de 862 numai cu protocolul cel vechiu, numărul actelor trebuie să fie aproape de 2000 la an. Aceste trebucse petrecute în 3 protocoale, apoi resolvirea, concipiarea, mundarea lor, arată până la evidență imposibilitatea prevederii lor numai prin subsemnatul, ci reclamă cu întărire instituirea unui post de cancelist sistematizat.

Am onoare a raporta că din cele 862 acte din anul 1883 unul singur a rămas neresolvit și s'a transpus la anul 1884.

Precum cancelaria protopresbiterală a avut lipsă de însemnate îmbunătățiri, tot astfel au și oficiile parochiale, cari succesive se vor introduce, deși în această privință greutățile sînt cel puțin în unele parochii preste măsură mari, din cauza miseriei.

II. Partea bisericească.

1. Protopresbiteratul constă din 30 comune bisericesci, din cari 3 filii, 27 matere, cu 32 parochi, 2 administratori parochiali, un capelan, un diacon, un capelan-administrator provisoric, cu totul 27 preoți, afară de cei din gremiul consistorial și dela seminarul Andreian. Dintre acești 37 preoți: 2 au studii academice, 2 cu examenul de maturitate și studiile teologice, ceilalți cu studii mai puțin.

În cele mai multe parochii lipsese casa parochială, porțiunea canonică și venitele sistematizate. Așa încât subsistența preoțimei este condiționată de venitele accidentale, cari scad pe și ce merge, și subsistența preoților devine tot mai precară.

Pre când venitele preoțimei scad pe și ce merge, pe atunci greutățile oficiului preoțesc cresc și se complică din și în și. Pentru mai mulți preoți tractuali ele au ajuns să fie aproape insuportabile din lipsa atît a timpului fizic pentru ocupațiunea cu afacerile scripturistice, cât și a calificățiunii recerute.

Spre a înlesni purtarea agendelor acestora, încă în conferința din 16 Septembrie preoțimea

s'a declarat în unanimitate pentru întrunirea ei în reuniune, unde conferînd și instruîndu-se împreună s'și câștige abilitatea necesară întru purtarea oficiului, și conferînd cu toții s'și înființeze o bibliotecă, din carea să poată ceti cărți folositoare și să se lumineze. Statutele reuniunii s'au înaintat prea veneratului consistor archidieceean spre aprobare. de unde până la datul de față n'a sosit nici un rezultat.

2. După rapoartele întrate dela oficiile parochiale în protopresbiterat sînt 25,737 credincioși (12,736 bărbați, 13,001 femei, cu 265 mai multe femei ca bărbați). În decursul anului expirat s'au născut 970, au murit 746, prin urmare un crescămînt de 224 suflete. Cu toate aceste față cu anul trecut, în carele se arată cifra 26,332 se vede un scădemînt de 595, respective 819, care nu poate proveni de cât din defectuositatea rapoartelor parochiale, cari nici în anul acesta nu pot fi exacte. Causa este, că după instrucțiune rapoartele parochiale se aștern la începutul lui Decembrie.

Se va purta gige ca pe viitor aceste defecte să se delătore.

În decursul anului s'au întîmplat 235 căsătorii.

3. Starea morală nu e tocmai de laudă. După rapoartele ce mi s'au înaintat din unele parochii, concubinatele iau o întindere înspăimîntătoare. Numai în comuna Reșinari sînt 26. De aci mulțimea copiilor nelegiuți. E constat că comunele cele mai apropiate de Sibiu sînt atînsa mai dureros de acest sbiciu.

Organele politice nu-mi dau nici un ajutor pentru stîrpirea acestui rău, fiind-că n'au sprighul legii. Toată greutatea desrădăcinării acestei plăgi morale zace prin urmare în sarcina mea și a organelor subalterne.

Cercetînd după cauza acestei abnormități, ea nu se găsește doară în greutățile împreunate cu cununia legală, ci

a) în decadența simțului religios și moral, provocată prin semidoctismul primejdios, ce se lătește din și în și, și prin greșita metodă de-a tracta în școalele poporale și medii studiul religiunii;

b) în nereușita proceselor divorțiale purtate, după cari litiganții se îndrumă la conviețuire, ear ei prefer să trăiască în concubinată;

c) în neînvoirea părinților la căsătoria fiilor lor, cari prin aceasta provoacă pe fiii lor a duce viață nelegiuată.

Bisericile în parte precumpenitoare sînt peste măsură rău îngrijite și și mai rău provădate cu odoarele și vestmintele trebuitoare. Așa că eșind în visitație și voinde să slujesc la s. altar am fost silit în unele comune, și încă durere din cele de frunte, să mă îmbrac în vestminte sdrențuite, în una chiar din lipsa totală de vestminte a trebuit să stau ca simplu privitor. Causa este că poporul e datat a aștepta ca preoții să-și procure înșiși trebuincioasele vestminte, și nu are nici gust estetic și nici simț pentru frumseța și demnitatea serviciului D-queesc la s. altar.

O esecțiune îmbucurătoare dela această tristă stare ofer bisericile din Ocna inferioară, Reșinari, Sibiu cetate și Sibiu suburbiul inferior.

În toate parochiile, prin cari am umblat am luat măsuri pentru îndreptare. Partea cea mai mare din executarea acestor măsuri e rezervată zelului și destoiniciei preoților și a comitetelor parochiale.

Ca un simptom dureros se arată lăcsitatea vieții conjugale. Neînțelegerile matrimoniale sînt partea cea mai grea din sarcina oficiului proto-

presbiteral. Așa încât dacă acesta n'ar pune toate silințele posibile pentru împăcarea învrăjbiților, procesele divorțiale ar ajunge aproape de 100 pe an. Cu toate aceste calculul mediu este 15.

Aceasta provine din ușurința condamnabilă, cu care se încheie căsătoriile, prezentându-se mai mult ca un fel de tîrg și schimb, contras din partea părinților.

4. Ce privește partea culturală, de astădată amintesc numai pe scurt, că după rapoartele întrate cam 30% sciu scie și ceti.

III. Partea școlară.

În protopresbiterat se află 27 școale confesionale, din cari: cea din Reșinari, capitală, cu 6 învățători și o învățătoareasă, una cu 3, și 5 cu câte 2 învățători.

Celelalte cu câte un învățător.

Elevi obligați a frecuenta școala în decursul anului școlar 1882/3 au fost:

	copii	copile	laolaltă
dela 6—12 ani:	1330	1297	2627
" 13—15 "	495	528	1023
Suma . . .	1825	1825	3650

din acestia au frecuentat:

	copii	copile	laolaltă
dela 6—12 ani:	1013	906	1919
" 13—15 "	211	203	414
Suma . . .	1224	1109	2333

n'au frecventat:

	copii	copile	laolaltă
dela 6—12 ani:	317	391	708
" 13—15 "	284	325	609
Suma . . .	601	716	1317

Cu instruirea acelor elevi s'au ocupat 41 învățători, din cari 20 au făcut cursul pedagogic, 11 cel pedagogic-teologic, 24 au examen de calificățiune, 15 au fost instituiți provisoric, ear 26 definitiv.

Salariul ce s'a dat peste tot acestui corp didactic este 9108 fl. v. a. carele la singurătatea învățătorii variază între 22 fl. v. a. (Rusciori) și 510 fl. (Reșinari).

Aceste salarii se dau:

a) din alodii	6003 fl. —
b) din lada bisericii . . .	570 " —
c) dela popor	970 " 50 "
d) din alte isvoare	302 " —
e) în victualii	48 " 30 "
f) cuartir	620 " —
g) lemne de foc în valoare	594 " 20 "

După aceste date, în cari nu sînt computate spesele cu întreținerea edificiului școlii, servitiului, încălțitului etc., pentru instruirea unui elev se plătesc pe an 3 fl. 90 cr. v. a.

În 2 comune bisericesci matere (Rusciori și Ruși) lipsesc edificiile școlare. În celelalte edificii școlare sînt din material solid și reprezentă o valoare de 83.815 fl. v. a.

Averea școlară, afară de edificiul este:

a) în pămînturi 13 jugere	1316 □	cari reprezintă o valoare de	1.353 fl. —
b) în bani și hîrtii de preț			18.599 " 14 "
c) mobile și aparate de învățămînt cu o valoare de			2.206 " 54 "
Suma totală a averii cu edificiul cu tot este			105.973 " 68 "

Afară de cetatea Sibiu, în nici o comună nu este școală comunală sau de stat. Nici școală nu e admoniată ca necorespunzătoare legii.

(Va urma.)

Foița „Tribunei“.

Pădureanca.

Novelă de

Ioan Slavici.

II.

Bănuic avuse dreptate.

N'avea stăpînirea destulă putere spre a-i opri pe oameni pe la casele lor. Serile de iarnă ei își petrecuseră timpul povestindu-și unii altora cele ce vîdura peste vară la câmpie, primăvara îi opriau mereu pe drumeți în cale, ca să afle dela dînșii cum stau sîmînăturile de pe șes, ear acum sciau cu toții, că anul a fost mînos și așteptau cu nerăbdare să le vie vestea, că spicul a ngălbenit.

Îndată dar ce li-a venit vestea, ei s'au pornit la vale.

Și adecă de ce să nu' pornească?

Pe la dînșii nu era holeră. Porunca stăpînirii? — Stăpînirea nu cerea nimic dela dînșii: îi oprise numai pentru-că voia să le facă bine ferindu-i de primejdie, și treaba lor era, dacă voiesc ori nu să se împărțescă de această binefacere.

Așa'nțelegea toată lumea treaba, și de aceea, când oamenii au început să plece, slujbașii satului, care erau și ei tot oameni ca lumea, se făceau, că nici nu sciu, nici n'aud, nici nu vîd, eară

după-ce drumurile s'au umplut, îi s'a trimis stăpînirii răspuns, precum că n'a fost cu puțință să-i oprească pe oameni pe la casele lor.

Drumul de țară de pe valea Crișului alb, ajungînd în apropierea șesului, la Maghierat, se despica'n două, și-o parte din cete o ia prin Păncota spre mijlocul șesului, ear alta apucă spre Șiria, ca să înainteze la Arad și să treacă Murășul în Banat.

Sosind la Șiria, cetele trec de a curmeziașă prin sat și se opresc în bătătura dela marginea Câmpiei.

Aici e începutul.

Satul se'ntinde la poalele celui din urmă șir de dealuri, din sus de sat locurile sînt seditate cu vii, și mai sus coastea e acoperită cu tîrși, pe culmea plaiului se vede marginea pădurilor, ear într'un vîrf eșit înspre câmpie, cel mai înalt dintre toate, se ridică zidurile părăsite ale Vilagășului, o cetate veche, de unde ochiul străbate toată câmpia cât pîtrunde zarea de lumină.

Iorgovan plecase dela Curtici înspre amurgul serii și mîna drept spre țuguul Vilagășului și mîna iute, fiind-că-l mîna și pe el ceva înainte.

Ear Șofron se necăjia, că Iorgovan mîna așa de iute, și dicea mereu: Ce-o fi avînd de-așa de neastîmpărat?!

În curînd apoi se însăra, și Iorgovan îl lăsa pe Șofron departe'n urma sa.

Dealurile se ridicau ca nisce ziduri întunecate în fața lui; se iviră apoi unul câte unul și focurile băieților eșii cu vitele la pășune, și ear

se vedea cetatea, care acum stetea'n zarea roșatică a unui foc mare ca o mogăldoață nemișcată.

Era înspre miezul nopții, când el eși dintre holdele din hotarul Șiriei și apucă drumul cel mare.

Plecat cu șandul de lîngă călătorie în triburi grele, el era dus cu gîndul lui departe înainte, și de câte-ori vedea cetatea înaintea sa, îi era par'că n'a plecat încă și ear mai îndemna caii la pas iute. Însă om era și el. În cele din urmă începî să moțăie, și caii, oboșiți și ei, simțind, că li se slobod frênele, o detere în pas domol de tot.

Apropiindu-se de sat, el deodată se trezi din oboseala lui.

De mult încă îi păruse, că aude așa din când în când cîmpoiu și ceteră și fluier și chiote sburdalnice: trecînd acum un pod de peatră, i se ivire și focurile dela marginea satului dimpreună cu lumea ce se îndesuia prin zarea lor.

El sări în picioare, ca să vadă mai bine, apoi strînse frênele și trase cu biciul între cai, ear acestia, nedeprînși cu biciul, își luare zăbalele în dinți și i se'ntinseră drumului, încât oamenii de pe la focuri, speriați de goana lor, grăbiră din toate părțile să li se puie în drum.

Oprind caii, Iorgovan se uită amețit împregiur.

Lume, lume și ear lume, sute și sute, mii de oameni, un bălcu întreg, și tot nu era bălcu, fiind-că la bălcu sînt și care, sînt și șetri, ear aici nu erau decăt oameni vii, o oaste întreagă, și tot nu era oaste, fiind-că aici erau pe căți

flăcăi, pe atâte fete. Și precum privia și precum asculta din drum, el nu putea să înțeleagă nimic pe ici pe colo câte un foc, și oameni, gramezi gramezi, unii întinși pe jos, alții îndesuindă-acei mai mulți jucînd, — cîmpoiu lăutari, fluier, cîntece, chiote și vorbă, vorbă, vorbă, care le leagă toate și le împreună în o singură băjbăitură.

Iorgovan era foarte nenorocit.

Plecase în cale lungă și, plecat abia, el simția la sfîrșitul călătoriei. Sciusc el, că va găsi pădureni la Șiria, dar, că va găsi atît de mulți, încât să nu mai aibă nevoie de a merge mai departe, la asta nu s'a gîndit.

Dar acum era vorba să vadă ce era în vîd.

El sări din căruță, desprinsc caii pe de lîngă și plecă spre mulțime.

Oamenii erau veseli, și Iorgovan își speria somnul. Vîdîndu-se dar în mijlocul gîlăgăii, repede-repede îi trecură prin minte trei gînduri deosebite.

Bani ai? —

Am.

Aici nu te cunoaște nimeni și nimeni te bagă în seamă.

Cine scie, dacă o să-ți mai fie dat a vedea încă odată un lucru ca și acesta.

O să-l trimit pe Șofron cu căruțele la vînt birt din sat și-o să mă duc eu ceva mai tîrziu.

Căci erau aici multe, pe care omul trebuia să le scie și să le vadă. (Va urma.)

O rectificare.

Sibiu, 29 Iunie 1884.

Stimate D-le Redactor! Prin rostul uni corespondent al meu, care își ascunde capul în neșutul de lângă Timișoara, diarul „Viitorul“, se leagă de neînsemnata mea persoană și spre a arăta cetitorilor sei, în sus și în jos, ce individ periculos ocupă cutare funcțiune eclesiastică umple o coloană întreagă cu cele mai nătângi invective. Dacă aceste nu ar avé altă tendință decât a calumnia o singură persoană, nu mi-aș permite a Vă ruga, ca în acest cas special să Vă abateți dela maxima de a nu sta de vorbă cu acel organ scris în limba românească, care mai deunăzi argumenta cu „dorobanții și roșiorii“. — De oarece însă ținta corespondenței „Viitorului“ nice de astădată nu e capul un biet de om, ci e tot aceea, ce a fost când cu „dorobanții și roșiorii“, adică: **denunțatiune în sus**, ear' în jos agitațiune spre ură și persecuțiune a tot ce este românesc; și deoare-ce scim, că în zilele noastre atari apucături foarte des se comandă anume pentru ca stăpânii să poată masca unele miserii cu provocare la „opiniunea publică“; și în special deoare-ce scim, că cele aduse de „Viitorul“ se sulevaseră mai zilele trecute în „Hermannstädter Zeitung“ de aici, și în o foaie maghiară din Cluj: nu e greu a constata, că aici nu e vorba de persoane, sau de un singur om, ci obiectul agresiunii e oficiul, și prin oficiu organismul bisericii, ear prin acesta însa-și biserica.

Presă și biserica! — așa fluieră stăpânii, și așa trebuie să joace slugii.

Reputațiunea și interesul bisericii însă pretind, ca denunțatiuni și calumnii, și dacă le aduce aceste „Viitorul“, să nu se treacă cu vederea. *Semper aliquid haeret.* Tocmai pentru-că apar într'un organ al dlui Tisza, trebuie să arătăm, că organul — nu vorbește adevărul.

Din aceste considerante am aflat a recerca pe redacțiunea „Viitorului“ să publice rectificarea de mai jos. Acesta în numărul seu de Joi 28 l. tr. răspunde, că nu o poate publica „din lipsa de spațiu“ și pentru-că dorește ca „armonia în concertul articlilor și corespondințelor sale“ să nu fie conturbată. Cu toate aceste „Viitorul“ dă un „extras“ din rectificarea, în care înșiră numai tesele, omite însă desmintirea și argumentele acesteia. Ce e aceasta? A se ascunde după fraze „lipsa de spațiu“ spre a lipsi pre cel atacat în public de ocaziunea de a se apăra față de invective triviale; a se provoca la „armonia articlilor“ pentru de a încungiura rușinea de a recunoaște, că s'au restabilit — neadevăruri; a dice, că i s'a scris „o epistolă“, când cu provocare la lege se pretinde rectificarea de neadevăruri: toate aceste sânt maniere de cavaleri, ce în toată lumea diaristică le vom afla numai în „Viitorul“.

Fie-mi permis, D-le Redactor, a mai observa, că „lipsa de spațiu“ și „armonia în concertul articlilor“ nu poate trece de motiv serios pentru respingerea unei rectificări atunci, când „spațiul“ unui diar politic se umple cu articoli cum e: „Cum putem mijloci înmulțirea porcilor“ și a. Ear ce privesc „armonia articlilor“, sub rubrica: „Medicamente pentru animale“ ar fi încheput și rectificarea de mai sus.

Față de aceste nu se plătesc osteneala de a-l constrînge prin procurorul reg. la împlinirea datorinței sale din lege. Se-i lăsăm „armonia în articoli“, să nu silim pre mandaritul a cânta într'un ton, ce nu-i place stăpânului seu. Față de publicul cetitor însă trebuie să constatăm adevărul, drept aceea Vă rog, D-le Redactor, binevoii a da D-Voastră ospitalitate următoareii desmintiri:

Onoratei Redacțiuni a „Viitorului“ în Budapesta.

Corespondința datată „De lângă Timișoara“ din Nr. 73 de Joi 21 Iunie al „Viitorului“ conține mai multe neccesități, cari, provină ele din ignoranță ori malițiozitate ori poate din ambele aceste, aflu ale rectificării precum urmează:

Nu este adevărat ceea ce dice corespondentul D-voastre că subscrișul aș fi „inspector scolar în arhidieceasă“, pentru că deși în arhidieceasa noastră funcționează 37 de inspectori scolari, și între acestia se află unul de același nume familiar ca al meu, eu nu ocup atare oficiu.

Postul la care „ma ales și în care mă plătesc arhidieceasă“ e acela de asesor ordinar în unul din senatele consistorului arhidiececesan.

Nu este adevărat ceea ce dice corespondentul D-voastre, că „îmbunătățirea stărei scoale-

lor și învățătorilor“ ar fi chemarea și datorința mea oficială, sau că această stare depinde cât de puțin dela mine. În sensul legilor bisericesci și comune, îngrijirea despre starea scoalelor și de ceea a învățătorilor e datorința comitetelor și sinoadelor parohiale, și totodată un drept autonom, așa dară exclusiv al aceloră, în care nice eu ca simplu referent, nice chiar consistorul nu ne putem ingera decât prin darea de sfaturi bune. Când s'ar cere dela mine să îmbunătățesc eu starea scoalelor și salariile învățătorilor, ar trebui să dau „leafa ce nu se plătesc“ și din care după cum rezonază corespondentul D-voastre „sum avisat a trăi eu“ și familia mea.

Din „leafa“ de „inspector“ nu pot dară să dau, ear serviciile politice noi cei cu pasivitatea nu le facem pe plată.

Nu este adevărat ceea ce dice corespondentul D-voastre că eu în pozițiunea mea oficială aș avé cât mai mică „influență asupra împregiurării: în ce spirit se crește tinerimea în scoalele noastre confesionali. Eu nice cu această tinerime, nici cu învățătorii ei nu vin în nici un fel de atingere, și astfel îmi este imposibilă ori ce influențare. Datorința oficiului meu este a studia esibilele, ce ni se dau în referată, ale refera aceste în senat și a concipia conclusele senatului. Conceptele aceste trec prin revisiunea președintelui, și astfel nici cel mai mic act, nici o singură literă nu easă dela mine, nu e creațiunea mea.

Spiritul, în care se crește tinerimea, e spiritul ce domnesce în casa părinților ei și în toată țara noastră. Spiritul acesta nu se poate direge sau chiar fabrica după dorința corespondentului D-voastre; el esteun rezultat al sîntemntului, și acesta un product al inimii, ear în poporul român nici șapte sute de inspectori scolari și șapte sute de referenți nu vor pute plânta altă inimă, decât cea curat românească, carea nu poate nutri simpatia cătră cei ce vreau să-l lipsească de ce'i este mai scump pe lume, de limba, tradițiunile și moravurile strămoșesci.

Nu este adevărat ceea ce dice corespondentul D-voastre, că m'aș fi „cufundat în valurile politice în cea mai escesivă purtare — neglijând terenul chemării mele“. Eu în politică nu am făcut nice eu o iotă mai mult, decât sute și mii de funcționari, amployați și impiegați de toată categoria, branșe și rangul. Am făcut întrebuițare de drepturile politice, ce legile patriei le atribuie fie-cărui plătitor de dare, și spre folosirea căroră tot acele legi privilegieră anume din resortul învățămîntului public și pe cel din urmă învățător dela sate. Pe basa dreptului de alegere ce-mi compete nu ca asesor consistorial, ci ca membru virilist al comunității Sibiiului, am participat ca delegat ales la conferința electorală din Sibiu în trei perioade succesive. Nu știu însă să fi comis cu ocaziunea aceasta vre un „exces“, să fi fost îndrumat la ordine prin președintele conferințelor sau pedepsit prin poliție ori tribunale. Dacă corespondentul D-voastre afirmă în public comiterea atăror „excese“ e o datorință de onoare a dînsului a le arăta aceste în public, ceea ce sper că va face la expresă mea rugare.

Încât aș fi negles eu terenul chemării mele, referata în senatul căruia aparțin, aceasta o pot judeca numai oamenii competenți, sau cel puțin, accia cari sînt mai bine informați despre starea lucrurilor ca corespondentul D-voastre.

Nu este adevărat ceea ce dice corespondentul D-voastre, că eu „dau cu peatra în cel ce mă plătesc“. Pe mine „mă plătesc“ biserica din mijloacele sale proprii, și mă plătesc pentru aceea ca „să lucră pe moara ei“. Pe cât timp corespondentele D-voastre nu va arăta casurile de felonă, trădare ș. a ce se le fi comis eu față de biserica mea, sau că am conspirat cu dușmanii ei în contra intereselor ei: învinuirea ce mi-o face, va rămâne calumniă.

Nu este adevărat ceea ce dice corespondentul D-voastre, că „pentru nesocotința unui inspector scolar trebuie să suferă bieții învățători și cauza scolară preste tot“. Învățătorii nostri nu capătă dela guvernul țerei nici o pără frântă, asemenea nici scoalele noastre. Jurisdicțiunea asupra lor nu compete puterei statului, ci bisericii; și astfel nu pot pricepe prin ce și în ce formă ar pute suferi ei și ele „pentru nesocotința“ unui funcționar fie el cât de mic ori cât de mare.

În staturile de drept cu guvern responsabil nu se poate pedepsi ori chiar persecuta o în-

treaga tagmă sau clasă de oameni, — o instituțiune pentru „nesocotința“ unei persoane cu totul neînsemnate; și omul, care e în stare să presupună așa ceva despre guvernul nostru liberal, isbesce în modul cel mai dur în demnitatea și onoarea acestuia. Dacă aș pute crede eu, că guvernul nostru ar fi capabil de una ca aceasta, singură această împregiurare m'ar face de a nu „măcina în viața mea pe moara lui“.

Mă pricepe d-l corespondent?

Nu este adevărat ceea ce dice corespondentul D-voastre, că șeful meu în oficiu, domnul arhidiececesan „nu m'ar pute pedepsi disciplinar“ dacă trebile mele oficiali ar fi „teribil negleș“. Șeful consistorului e încă în mai mare grad responsabil pentru afacerile consistoriali, decât singurațiunii referenți și astfel dreptul și puterea disciplinară urmează de sine din această singură împregiurare. Dar și altfel ar trebui să scie corespondentul D-voastre, că activitatea consistoriului arhidiececesan e supusă controlului sinodului arhidiececesan. Acest sinod a fost întrunit numai cu 2 luni înainte de aceasta, a examinat activitatea consistorului, și nu a aflat a pretinde „pedepsirea disciplinar“ a senatului scolar pentru „teribilă neglijență în trebile scolare“, ci a aflat, că acest senat cu un singur referent și-a împlinit datorința sa ca și celalalte, ceea ce nu ar fi fost posibil, dacă șeful oficiului nu ar avé putere disciplinară, ori dacă dînsul nu ar supraveghia și controla cursul afacerilor.

Adevărat este, că cu sub întreg timpul serviciului meu nu am fost „pedepsit disciplinar“. Dar aceasta nu documentează, că șeful meu în oficiu nu av avé putere disciplinară, sau că eu „fînd civil“ aș fi esempt de sub aceasta.

Dacă ar fi existat sau ar exista neglijență în afacerile mele oficiali, ar scî afară de corespondentul D-voastre și altul despre aceasta, și ar scî în prima linie arhidiececa și reprezentanța sa legală, căreia nici corespondentul D-voastre nu i va denega potestatea disciplinară.

Cine vrea să încuse în public, trebuie să aibă informațiuni exacte și date autentice. Pof-tesc pre corespondentul D-voastre să le producă aceste în public. Până când nu va face aceasta rămân învinuirile sale tot atâte calumnii.

Ce privesc sfatul acelu domn corespondent, că „dēcă vreu“ se „joc“ rol politic să abdic dela postul de „inspector“, trebuie se reflectez: că sfat putem primi numai dela oameni, cari iubesc adevărul și ne voesc binele. Din corespondința subversantă, eu aceasta nu o am aflat; dar am aflat în șirele ei o ignoranță colosală, ear între șire o malițiozitate de cel mai gros calibru. Altcum observ, că ținîndu-mă eu de cei cu pasivitatea, nu aflu, de a „juca“ nici un fel de rol politic; în special nu pot juca așa, după cum i se fluieră corespondentului D-voastre.

Cu provocare la prescripțiile legii de presă, Ve rog, D-le Redactor, binevoii a publica această rectificare în proximal număr al diarului D-voastre.

Sibiu, 24 Iunie 1884.

Anania Trombițaș.

CRONICĂ.

Comandantul de corp Escel. Sa bar. Schönfeld a plecat în 13 n. a l. c. la Brașov pentru a inspecta trupele de acolo. De acolo Esc. Sa va merge la Sinaia în urma unei învîtări, ce se spune a fi primit mai înainte dela Majestatea Sa Regele României.

*

Învîtare la adunarea generală a despărțemntului IV (Sebeș) al Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, ce se va ține la 3 August a. e. st. nou în comuna Pianul superior, se învîtare prin aceasta toți onorații membrii aparținători acestui despărțemnt pre cum și alți iubitori de progresul poporului român. —

Dintr'un incident, care în decurs aproape de un an a împedecat constituirea și activitatea nou alesului comitet al despărțemntului nostru, crede subscrișul a avé deplin motiv la aceea rugare, ca acei domni cari cu ocaziunea adunării generale din 9 Septembrie 1883 ținută în Ludoș mare în neșința lor de față au fost aleși de membri ai comitetului, se binevoiască a se declara până la adunarea generală proxima că primesc acest post de onoare

ori nu, ca la din contră să se aleagă alții în locul d-lor și pe viitor să se poată evita daunacioasele iregularități întru ducerea în deplinire a agendelor despărțemntului.

Sebeș, în 6 Iuliu 1884.

Ioan Piso

conducător interinal al despărțemntului.

*

Furtul dela gara din Cluj. Ludovic Schilling, șef substituit, a mărturisit judeului instructor, d-lui Nestor, că el e culpabilul. Schilling a fost de doi ani cassar; în acest timp și-a făcut o a doua chee de pe ușa localului de cassă; cu ajutorul unei forme de ceară a pregătit o chee pentru cassa vertheimiană, cu ajutorul acestora a furat apoi în noaptea spre 1 Iulie n. cei 27,000 fl.

*

Un succes. Un amic ne comunică din Pesta: „La examenul de musică al institutului domnișoarelor engleze primul premiu pentru piano l-a luat o româncă, d-șoara Elena Florian, fiica domnului I. Florian, președintele tribunalului din Székely-Udvarhely și nepoata neguțătorului din Sibiu, d-lui Grigorie Mateiu. Pre-cum se vede, talentul musical este un dar al familiei d-lui Mateiu, căci o altă nepoată a d-sale, domnișoara Ana Petric, s'a distins sînt acum câți-va ani, tot la acel institut, ca violinistă.“

*

Visita Regelui Carol la Belgrad. Diarul oficios „Videlo“ aduce scirea, că Regele Carol al României va merge pe la mijlocul lunei August la Belgrad ca să viziteze pe Regele Milan.

La Nrul acesta se adauge și un supliment.

VARIETĂȚI.

(O casă cu 15 etagiuri.) Se scrie și vorbește mult prin America în contra datinei de a edifica case prea înalte. Prilej la aceasta a dat după cum spun foile americane o casă de curînd zidită cu 15 etagie, casa așa numită „Osborne“ din New-York. Cele mai multe zidiri din apropierea acestei case sînt numai cu 8 și 9 etagie. Trepte n'au aceste case, suirea se face prin tragere cu ajutorul vaporului.

(Un servitor) primesc dela stăpânul seu ordinul de a lua scrisorile ce le va găsi pe birou și a le duce la postă. Erau trei din care una fără adresă. Servitorul le luă pe câte trei. Observînd stăpânul prostia făcută de servitor, îl întreabă de ce a dus la postă o scrisoare fără adresă? — Să veți, domnule, răspunse servitorul, credeam că nu vrei să se scie cui o adresezi.

(Cum se pot reînvia florile?) Se scie, că dacă un buchet începe a se vesteți, că poate a i se da viață ținîndu-i coadele câteva minute în apă feartă. Florile se păstrează și mai mult dacă în loc de apă feartă se întrebuințează apă caldă-cică alcolisată. În casul acesta florile trebuie să stee mai mult în această apă.

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI“.

Toulon, 13 Iulie n. În decursul zilei au murit opt persoane de cholera.

Marsilia, 13 Iulie n. Aici au murit astăzi 32 de persoane.

Fiume, 14 Iulie n. Vaporul german „Octav“, încercînd benzin în portul de petrol, a luat foc ași dimineață. Soldații dela flota austro-ungară, care acum este staționată aici, au fost cei dintău la foc; au desprins numai decât corabia aprinsă și cu ajutorul remorcorilor au împins-o în marea liberă. Corabia se află și acum în flacări; altă pagubă nu este.

Director: **Ioan Slavici.**

Redactor responsabil: **Cornel Pop Păcurar.**

Estrase de concursuri bisericesci-scolari.

Ten, protopresbiteratul Mercurei, postul de capelan. Termin 30 zile de la prima publicare. Emolumente: a treia parte din toate venitele parohiale in suma de 200 fl.

Statiuni invetatoresci vacante:

Avrig. I. Un post de diriginte cu salariu anual de 400 fl. v. a. — II. Trei posturi de invetatori cu salariu anual de cate 300 fl. v. a. Termin 20 Iulie st. v. Concursele sunt a se adresa ofc. protopresb. al Avrigului (Telek).

Bibliografie.

"Foaia bisericesca." Organ pentru cultura religioasa a clerului si a poporului. Blaj, 10 Iulie n. 1884. Anul II. Nr. 13. Sumar: Despartirea de pat si masa. — Despre cuvintele funebre din punct de vedere istoric si critic. — Galileo Galilei. — Preutul ca parinte al seracilor. — Provedinta dumnezeiasca in simturile omenesci dupa principiile fizicii moderne. — Schelete de predici. — Varietati.

"Amicul familiei." Diar beletristic si enciclopedic-literar. Gherla 1/13 Iulie 1884. An. VIII. Nr. 13. Sumar: Casatoria (Studiu social premiat cu 100 franci). — Luculus (novela originala). — Pe ganduri (ilustratiune). — Consolatoarea prietenului meu. — Cugetari.

"Familia." Oradea mare 1 Iulie v. 1884. An. XX. Nr. 27. Sumar: Noaptea de St. George (Opera bufa in 3 acte, dedicata memoriei lui C. Porumbescu, scrisa pentru jurnalul "Familia." — Melancolie. — Cei dintai francmasoni romani (schiita istorica). — Hiene (ilustratiune). — Pe Dunare (poesie). — La cestiunea cholerei, de dr. George Crainicean. — Doine si hore populare din Ardeal. — Salon: Doamna se duce la bai. — Literatura si arte. — Ce e nou? — Posta Redactiunii. — Logogrif.

Seiri economice.

Camera de Comertiu din Timisoara a tinut la 8 Iulie a. c. o sedinta plenara, in care s'au luat mai multe hotarri importante. Dupa cum raporteaza "N. Temesv. Ztg." (Nr. 158), s'a luat in discutie si un memorandum trimis din partea ministeriului de comertiu in cestiunea favorisarii productiunii de lana in Ungaria si a sistemarii unui tergu de lana.

Fiind vorba mai ales de protejia comertului nostru cu terile dela răsarit, s'a luat hotarirea de a trimite o comisiune, care se studieze relatiunile in Serbia, Bulgaria si Romania si s'a

votat suma de 500 fl. v. a. spre acest scop. La aceasta comisiune se vor alatura si 2-3 industriasi, care cunosc limbile terilor mai sus numite. Scopul principal al comisiunii este a cerceta, care sunt produsele, ce pot gasi consumatori in Orient, care sunt preturile si care e calitatea produselor de acela si fel, ce se afla pe pietele de acolo.

Piata din Fagaras, 11. Iulie n. Grâu frumos hectolitra fl. 7.50 până fl. 8.50; grâu mestecat fl. 4.80 până fl. 5.80; sęcara fl. 4.20 până fl. 4.80; cucuruzul fl. 5.— până fl. 5.25; ovęs fl. 3.30 până fl. 3.60; sęcimęta de cęcnepa fl. 10.— până fl. 12.—; sęcimęta de in fl. 11 până fl. 12.—; fasolea fl. 5.— până fl. 6.—; mazerea fl. 7.— până fl. 8.—; lintea fl. 10.— până fl. 11.—; mälaiu fl. —; sęcru brut 100 Kilo fl. 40.— până fl. 42.—; unsoarea de porc 70.—75, slęcina 60—88; cęcnepa —. Un chilo carne de porc 44—48 cr.; carne de vitä 42 cr.; carne de vitel 36 cr.; carne de mel 32 cr.; ouę 6 cu 10 cr.

Cursul la bursa de măruri in Budapesta

dela 12 Iulie n. Grâu (din Banat) 72—75 Kilo fl. — până fl. —, 76—80 Kilo fl. — până —, (de Pesta) 72—75 Kilo fl. — până —, 76—80 Kilo fl. 9.85 până 10.25, (de Alba-regala) 72—75 Kilo fl. — până —, 76—80 Kilo fl. 9.75 până 10.20, (de Baeska) 72—75 Kilo fl. — până —, 76—80 Kilo fl. — până —, (din Ungaria de nord) 72—75 Kilo fl. — până —, 76—80 Kilo fl. 9.50 până 9.85. Sęcara (unguresca) 70—72 Kilo fl. 8.40 până 8.75. Orę (nutret) 60—62 Kilo fl. 8.— 8.40; (de be-rarie) 62—63 1/2 Kilo fl. 9.— până 9.70. Ovęs (unguresc) 37—40 Kilo fl. 7.90 până 8.15. Cucuruz (de Banat) dela fl. 6.50 până 6.55; de alt. soiul fl. 6.45 până —. Rapięa fl. 15 până 16 1/2; de Banat fl. 15 până 16.—. Mälaiu (unguresc) fl. 7.50 până 7.90. Timpul de furnisare. Grâu (primavarä) 75 Kilo fl. 9.86 până 9.87 (per Sept.-Oct.) — Kilo fl. 9.45 până 9.46. Sęcara (primavarä) 69 1/2 Kilo fl. 6.55 până 6.56. Cucuruzul (Maiu—Iunie) fl. 6.55 până 6.56. Rapięa (Aug.—Septemvrie) fl. 12 1/2 până 13 1/2. Spirt (brut) 100 L. fl. 28.50 până 28.50.

Tergul de rimatori in Steinbruch. In 12 Iulie n. s'a notat: unguresci bețrani grei — cr., unguresci grei, tineri 53—53 1/2 cr., de mijloc 53—54 cr., ușori 53—53 1/2 cr., marfa țeraneasca, grea — cr., de mijloc — cr., ușoara 52—53 cr., romanesci de Bakony, grei 52—52 1/2 cr., de mijloc 52—53 cr., ușori — cr., serbesci, grei 51 1/2—52 1/2 cr., de mijloc 52—52 1/2 cr., ușori 52—52 1/2 cr., ingrașati cu ghindä — cr. per 4% cumpeniti la garä.

LOTERIE

tragerea din 12 Iulie st. n. Viena: 56 86 28 63 52 Timisoara: 59 5 48 10 25

Bursa de Viena

Table with financial data for the Vienna stock exchange, including gold, paper, and various securities prices as of July 12, 1884.

Bursa de Budapesta

Table with financial data for the Budapest stock exchange, including gold, paper, and various securities prices as of July 12, 1884.

Bursa de Bucuresti.

Table with financial data for the Bucharest stock exchange, including amortization, interest, and exchange rates as of July 12, 1884.

Schweighofer fii fabrica imp. reg. de clavire in Viena pentru Transilvania si in Sibiu

depositul de clavire al lui Heldenberg numai in mostre alese si cu preturi originale se recomanda cu tot adinsul p. t. publicului din provincie.

Boale Secrete le vindec pe basa celei mai noue scrutari scientifique, chiar si casurile cele mai desperate...

Dr. Bella, membru la societati scientifique ș. a. 6 Place de la Nation, 6. Paris.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u.

Large table showing train schedules for various routes including Budapest-Predeal, Predeal-Budapest, Budapest-Arad-Tișeu, and others, with columns for train types and departure times.

Nota: Numerii incuadrati cu linii groase insemneaza oarele de noapte.